

Donderdag

den 4 Junij.

FRANKFORT, den 31sten Mei.

Te Triest had men den 20sten dezer berigten uit Zante van den 11den dezer, volgens welke Missolonghi zich bij kapitulatie aan den Griekschen admiraal *Mantzi* had overgegeven. De Turksche bezetting zou krijgsgevangenen naar Prevesa vervoerd worden.

— De heer *Eijnard* heeft eenen brief van den overste *Heidegger* uit Napoli di Romania, van den 2den dezer, medegedeeld, waarbij de berigten, nopens de voordeelen, welke de Grieksche troepen, onder den generaal *Church*, in Livadie behaald hebben, allen bevestigd worden. Het kasteel van Romelie heeft zich den 26sten Maart aan den broeder van den president overgegeven, en alzoo hebben de Grieken de voorhen zoo gewigtige doorvaart der Dardanellen van Lepanto in hunne magt. Drie kompagnien infanterie, eene kompagnie artillerie en eene afdeeling geregelde kavallerie waren bestemd om het kasteel van Romelie te bezetten. — De overste *Heidegger* meldt verder, dat de oprigting van eene geregelde Grieksche krijgsmagt steeds wordt voortgezet. Het korps is thans 2380 man sterk, waaronder vier eskadrons kavallerie, drie bataljons infanterie en een bataljon artillerie. Alle deze troepen zijn nieuw en op de Europeasche wijze geformeerd, volledig gewapend en uitgerust. Het nieuw opgerigte arsenaal, onder bestuur van eenen officier der artillerie, kan vooreerst in alle behoeften voorzien. Er zijn 8000 geweren voorhanden, waarvan de meesten geheel nieuw zijn. In de militaire hospitaalen van Napoli, Argos en Korinthe is mede al het noodige voorhanden. De kazernen, zoo wel de oude als nieuwe, zijn zindelijk en met veldbedden voorzien. Men is thans bezig met de oprigting van het vierde bataljon infanterie.

— Volgens brieven uit Petersburg, hebben tusschen den Engelschen gezant *lott Heijtesburij* en den vice kanselier graaf van *Nesselrode*, in opzigt tot de blokkade der Dardanellen, vrij levendige onderhandelingen plaats gehad. De Britsche gezant heeft, zegt men, de opheffing dezer blokkade verlangd, uit hoofde daardoor de handel van geheel Europa met de Levant benadeeld werd, en derzelver aanwending noch op het traktaat van 6 Junij noch op de hadere overeenkomsten gegrond kan worden. Hierop moet de graaf van *Nesselrode* geantwoord hebben, dat de staat van oorlog, waarin zich Rusland tegen de Porte bevond, en de wensch, om dezelve nog krachtadiger tot het aannemen der voorstellen van de benijdende mogendheden te dringen, de aanwending van dezen maatregel hadden noodzakelijk gemaakt en de handhaving van denzelfden regtvaardigden. Terwijl de graaf daarbij op nieuw de verzekering heeft gegeven, dat Z. M. de Keizer niets vuriger wensch, dan aan de bemoeijingen van Engeland en Frankrijk, ter bevordering van eenen duurzamen staat van vrede in Europa, deel te nemen, en zoo ver dit slechts eenigzins met de eer en de belangen van het Russische rijk strookt, te ondersteunen.

WARSCHAU, den 26sten Mei.

De veldtocht aan den Donau is met de berenning der gewigtige vesting Silistria begonnen, welke den 17den Mei is tot stand gebragt.

Het hoofdkwartier was, eenigen tijd te voren, aan gene zijde van den Donau naar Czernowedij verlegd geworden. Nadat de opperbevelhebber, graaf *Diebitsch*, onderscheidene troepen aldaar verzameld had, trok hij den 13den Mei, aan het hoofd van 21 bataljons infanterie benevens 16 eskadrons kavallerie en eenige regementen kozakken, over Kuzgoun naar Silistria. De groote weg over Rasserat stond, ten gevolge der overstroming van den Donau, nog onder water, en de troepen hadden, op zeer moeilijke wegen, allerlei hinderpalen te overwinnen; maar de gedachte, dat zij tegen den vijand optrokken, deed hen de bezwaren met den grootsten naijver verdragen.

Den 17den Mei, 's morgens om 3 uur, kwam het korps bij het dorp *Almakui*, 5 wersten van Silistria, aan, zonder op den marsch den vijand ontmoet te hebben. De opperbevelhebber verdeelde hetzelfde hier in drie kolonnen, de regter onder bevel van den luitenant-generaal *Bartholomew*, de middelste onder bevel van den generaal-majoor *Laschwitsch* en de linker onder bevel van den luitenant-generaal *Krassowskij*. De eerste ontmoette het eerste den vijand, die met ongeveer 5000 man eenige verschanzingen bezet had, die van in het vorige jaar, 2 wersten van Silistria opgeworpen hadden. Een levendige aanval, dien een regiment kozakken van de Zwarte Zee, onder het oog van den opperbevelhebber, tegen de op de hoogten geposteerde Turksche ruitery uitroede, werd het

sein tot een algemeen gevecht. De spoedig volgende infanterie viel met gelijken ijver aan, de vijand werd overhoop geworpen en in minder dan een kwartier uurs uit alle werken, die hij op dit punt bezet had, verdreven. De kolonne van het centrum volgde dit voorbeeld; dan de linker kolonne ondervond meer tegenstand, en daar zij een grooteren omweg had moeten maken, kwam zij eerst 's namiddags tegen 2 ure aan. Nadat de bevelhebber, de generaal *Krassowskij*, de troepen een uur lang had latenitrusten, voerde hij ze aan tegen twee zeer voordeelig gelegene en sterke vijandelijke redouten, die in een oogenblik ingenomen werden. De op alle punten teruggedrevene Turken dachten thans op niets anders, dan om binnen de vesting te komen.

De Donau-flottille, onder bevel van den schout bij nacht *Patinotti*, ondersteunde van haren kant deze bewegingen, zoodat niet alleen de insluiting van de zeer uitgebreide vesting Silistria in éenen dag volkomen bewerkstelligd werd, maar men ook de wallen tot op den afstand van een karstenschoot genaderd is. In den daarop volgenden nacht vingen de voorposten onzer kozakken eenen Turkschen koerier op, dien de pacha van Silistria aan den groot-vizier naar Schumla wilde zenden, om hem van de insluiting te verwittigen en dringend om hulp te verzoeken.

Het verlies van den vijand op den 17den dezer kan 4 à 500 man aan gesnevelden en gekwetsten bedragen; van de onzen zijn 150 man deels gesneveld, deels gekwetst. De te Kalarasch gebouwde brug, welke voltooiing door het wassen des waters vertraagd was, zal binnen 2 of 3 dagen gereed zijn, en zal, even als de brug bij Hirsowa, de gemeenschap met den linker oever van den Donau bevorderen. De gemeenschap van het belegerings-korps met de vestingen Basardschik, Koslodschi en Prawody is volkomen verzekerd, en de op kondschap uitgezondene troepen hebben niets anders dan eenige vijandelijke marodeurs aangetroffen.

De admiraal *Greigh* heeft, nadat hij te Sisipolis de tijding van het verschijnen der Turksche vloot in de Zwarte Zee ontvangen had, zich gemaakt, met zijn eskader onder zeil en haar te gemoet te gaan.

GEND, den 1sten Junij.

Z. M. is heden morgen ten acht ure van hier vertrokken. Naar men verneemt, zal Hoogstdezelve achteromvolgens Brugge, Ostende, Yperon, Kortrijk, Oudenaarde, Grammont, Dinove, Alost en Dendermonde bezoeken. Aanstaande Zaterdag zal de Koning naar Brussel terugkeeren.

— Toen Z. M. gisteren de kerk van St. Bavo bezocht, heeft Hoogstdezelve aan de heeren kanunniken en groot-vicarissen kennis gegeven, dat de bisschoppen van Gend, Luik en Doornik benoemd zijn.

ZWOLLE, den 30sten Mei.

Heden is, met bijzonder goed gevolg, van stapel geloopt het kofschip de vrouw *Katrina*, groot ruim drie honderd Nederlandsche tonnen; gebouwd, voor rekening van den heer *J. Ridderinkhoff*, op de werf van den Scheepstimmermansbaas *Pieter van Goor* alhier, en zullende gevoerd worden door den kapitein *Thomas Lange*.

Dit is het eerste schip, voor de vaart op de buitenlandsche zeeën bestemd, hetwelk immer op de werven dezer stad is gebouwd, en wij bemerken hier in met genoegen den gunstigen invloed, welke Z. M. Majesteits maatregelen ter aanmoediging van den scheepsbouw ook op de werven onzer stad uitoefenen.

ARNHEM, den 2den Junij.

Ter ridderschaps vergadering van den 1sten Junij zijn tot leden der provinciale ingekozen: de heeren *F. A. Baron van Spaen van Schouwenburg*, *O. Baron van Wassenaer Katwijk*, *A. W. C. W. Baron van Pallandt tot Barham*, *R. A. A. C. M. Baron van Heeckeren van Molencate*, *W. J. E. Baron van Lynden*, *W. T. Grave van Reede van Middachten*, *C. E. Baron Mackay*, *P. E. Baron d'Yvoy* en *L. Baron van Heeckeren tot de Cloese*. Voorts verkozen, in plaats van den heer *G. D. Baron Schimmelpenninck van der Oije*, overleden, jonkfr. *Mr. W. L. F. C. van Rappard*, en in plaats van den heer *F. W. F. T. Baron van Pallandt van Keppel*, jonkfr. *H. W. Baron van Aylva van Pallandt*. — Te Arnhem is bij den stedelijken raad, in plaats van den heer *D. Gaymans*, gekozen de heer *A. A. Gaymans*.

— Volgens berigten uit Rome van den 21sten Mei, is tot bisschop van Luik benoemd de heer *Ant. van Bommel*, tot bisschop van Doornik de heer *Joh. Joseph Plancy*, en tot bisschop van de Zwarte Zee de heer *Frans van de Velde*.

Mengelwerk.

OVER VOLKSGEEST EN BURGERZIN.

(TWEDE VERSLAG.)

« Daar is voor het rijk der *Nederlanden*, om meer dan eene kunstmatige vereeniging te weren, om inwendig leven, een organiek en geregeld bestaan, nationale veerkracht, en als 't ware eene ziel in het staatsligchaam te bezitten, geen ander levensbeginsel dan de Nederlandsche eigendommelijkheid.»

Met deze stelling vangt het derde gedeelte dezer verhandeling aan, en van bl. 24-48 wordt dezelve in het helderste licht geplaatst, en vinden wij tevens de middelen aangewezen, die tot bevordering derzelve moeten dienen. En op de inwoners der Noordelijke gewesten (die de S. onzes inziens, min juist *Hollanders* noemt) berust de handhaving van dat beginsel. Eene der grootste eigenaardigheden der natie is hare taal. Deze grondslag van den Nederlandschen volksgeest moet dus bewaard en versterkt worden; en loffelijk zijn de pogingen der regering, daartoe aangewend. Het Fransch derhalve verdrongen en afgeschafft? Wat de *Walen* betreft, wel verre dat zij te laken zouden zijn, omdat zij eene groote gehechtheid aan voorvaderlijke spraak en zeden betoonen, is dit hoogst natuurlijk, en veel eer te prijzen; want welk burger verlangt de onverschilligheid van zijnen landgenoot omtrent iets, dat zoo zeer tot het wezen van den mensch en van een volk behoort? « Alleen is het billijk te vorderen, dat, aan den anderen kant, het Nederlandsche ten minste naast het Fransche worde geplaatst en door onderlinge kennismaking, vertrouwelijkheid en achting de weg gebaad, die alleen tot ware verbredering leidt (bl. 13). Omtrent de overige gewesten, zegt de S. te regt, (bl. 24).» Het Fransch met eenigerlei forschheid te willen verdringen, ware onbillijk, onvoorzigtig, en uit beide oogpunten met ware staatkunde niet overeenkomstig: onverschillig aan eenheid van taal en volksgeest te wezen, zou niet minder gebrek aan staatkunde verraden: volkomene gelijkheid tusschen Nederlandsch en Fransch in acht te willen nemen, zou, bij de overmagt, die de Fransche beschaving overal bezit, vroeg of laat ten gevolge moeten hebben de onderwerping der *Nederlanden* aan *Frankrijk* en der Nederlandsche natie aan het Fransche volk.»

In het algemeen, moet men, bij de beschouwing der bestanddeelen, waaruit onze natie is zamen gesteld, het volgende in het oog houden: *Noord- en Zuid-Nederland* te zamen maken het ware *Nederland*, *Hollanders* en *Belgen* te zamen de eenige Nederlandsche natie uit. Zoo men eene tegenstelling van taal, zeden en eigenaardigheid maakt, dan staan niet het Noorden en het Zuiden, maar de Nederlandsche Provinciën tegenover de Waalsche gewesten en de aanzienlijke Belgische geslachten. Dat zich des niet te min in de Tweede Kamer der Staten-Generaal meermalen eene tegenstelling tusschen noordelijke en zuidelijke leden openbaart, moet niet aan den aard der Zuid-Nederlandsche bevolking, slechts gedeeltelijk aan wellicht schijnbaar strijdige belangen, voornamelijk aan de opvoeding en denkwijze der hoogere standen in *Belgie* toegeschreven worden. De *Hollanders* staan dikwijls in de vergadering geheel op zich zelven. Zij willen niet zóó spoedig, zóó krachtig, zóó heftig als de meeste zuidelijke leden vooruit. Zegevierend worden de verachtelijke beschuldigingen wederlegd, als of onkunde, geest van protestantismus, slaafachtigheid in vergelijking van de vrijheidsliefde der *Belgen*, verregaande toegelieftheid aan plaatselijk belang de redenen tot die verdeeldheid van gevoelens gegeven hebben. De handelwijze der noordelijke leden was het afdruksel van het nationale karakter, dat in de daden der volksvertegenwoordigers zich terugkaat. De uitlegging en regtvaardiging derzelve (bl. 32-35) rekenen wij onder de uitnuntende gedeelten van dit voortreffelijk geschrift. « Zij waren, (behalve vele andere redenen, die voor hun gedrag bijgebracht worden) zegt hij, bovendien van oordeel, dat bij de *Nederlanders* alle verschil van denkbeelden verdween, zoo lang Fransche karaktertrekken zich openbaarden in den spoedigen overgang tot misnoegen en verregaande berisping; in de voortvarendheid, die alles tot het uiterste overdrijft; in de zucht, om op de Nederlandsche grondwet voortbrengsel van eigene bespiegeling te enten; in overneming van het Fransche; in den invloed van Parijsche dagbladen en redevoeringen, menigmaal tot meer dan tot modellen gebruikt, en in de gansche krijgskunde der Belgische partijen, uit den welgelukten veldtog van Fransche liberalen en ultramontanen ontleend. Hun kwam het voor, dat *Nederland* en *Frankrijk*, in de Nederlandsche vergadering, als 't ware, tegen elkander waren geplaatst, en dat de *Hollanders* nu — welke overigens hunne gedachten omtrent de daden en den gang van het gouvernement moeten zijn — door eene Nederlandsche Regering niet te ondersteunen, eene beklagelijke kortzichtigheid aan den dag zouden leggen. Zij zagen reeds in het verschiet de ontfuistering van het monarchaal beginsel, de verheffing van de volksvertegenwoordiging boven den troon, de soevereiniteit van het volk, of wel, ondanks misleide liberalen, onvermijdelijke priesterheerschappij.»

Hierop laat de S. eene beschuldiging volgen, die het ons keed doet, ten

volle te moeten beamen: het verwaarloosen der *Nederlandsche* taal in de kamer der afgevaardigden. Inderdaad, de openbare meening mag hier met gestrengheid zich openbaren. Indien het er toch op aan kwam, om den Franschen geest voedsel te geven, en de overhand te doen bekomen in ons land, kon men geen gepaster middel vinden, dan waarvan sommige afgevaardigden zich aanhoudend, met een zeker genoegen, schijnen te bedienen. Door volslagen gebrek aan volksgeest, en misdadige verblindheid der hoogste klassen in de noordelijke gewesten is de moedertaal uit hunne gezelschappen als verbannen: en in 's lands aanzienlijkste vergadering wordt het misbruik, dat van de vreemde taal gemaakt wordt, zoo erg, dat het Nederlandsch gevaar loopt, van door eene stilzwijgende overeenkomst verdrongen te worden. Voor deze handelwijze kan geene reden worden opgegeven, die, met eenigen schijn, tegen de gevaarlijke gevolgen kan opwegen, die dezelve voor de opvoeding, de letterkunde en het karakter van het Nederlandsche volk moet hebben. Door deze inschikkelijkheid van sommige noordelijke afgevaardigden hebben de leden der Waalsche provinciën niet noodig, om onze taal te leeren verstaan: en vele *Belgen*, die anders na verloop van 14 jaren, reeds goed Nederlandsch zouden spreken, voegen zich bij eene minderheid, die nu, nog versterkt door eenige noordelijke leden, als volstrecte meerderheid in de kamer zich verheft. Gepast kwam ons daarentegen het gedrag van den Hr. WARIN voor, toen hij, in het vorige jaar, eene uitlegging zijner woorden in het Fransch aan zijne zuidelijke ambtgenooten weigerde, op grond, dat het, na eene vereeniging van 13 jaren, voor ieder lid der kamer pligt was geworden, om de taal des lands in zoo verre magtig te zijn, dat hij, lietgeen in dezelve in de vergadering werd voorgedragen, kon verstaan. Anderen schijnen het hoog belang der zaak niet te beseffen. Eerzucht, vreezen wij, speelt hierin eene hoofdrol. Ook willen wij wel gelooven, dat het streelt, wanneer CHARLES FROMENT en zss. verklaren, dat deze en gene der noordelijke afgevaardigden de eenige leden in de kamer zijn, die goed Fransch spreken: maar waarom dan ten minste de berisping niet vermeden, dat men zoo slordig Nederlandsch, als keurig Fransch schrijft? (1). Welligt, meent iemand, dat eene vereeniging van Nederlandsche en Fransche beginsels het best zoude zijn, om de eenheid te bewaren, maar hierdoor zoude men slechts eenvormigheid verkrijgen, en gelijk eenheid en verscheidenheid het beste zoude zijn, zoo is eenvormigheid zonder eenheid het ergste. « En, indien het onmogelijk is het Nederlandsche beginsel of ooit, of voor als nog, in dit rijk algemeen te maken, dan worde het veel eer krachtvol en zuiver naast het Fransche staande gehouden, dan met vijandige bestanddeelen vermengd. Door overreding en voorbeeld moet de algemeenwording, zal ze duurzaam zijn, tot stand worden gebracht; en de tegenstelling van *Belgie* met Fransche, en *Hollanders* met Nederlandsche inrigtingen zont, indien zoodanige maatregel ooit kon worden ten uitvoer gelaged, wellicht op de meest overtuigende wijze doen zien, dat alleen het Nederlandsch geschikt is voor eene Nederlandsche bevolking.

Aan de Redactie.

De Eerste Kamer heeft het voorstel van wet op de drukpers, met bijna eenparigheid van stemmen, in eene harer laatstgehoudene vergaderingen, aangenomen, zoo dat men dezelve eerlang als verbindend voor ons koninkrijk kan beschouwen.

Wanneer men zonder partijdigheid wil oordeelen, zal een ieder moeten erkennen, dat wij ons in het bezit eener wet mogen verheugen, een liberaal gouvernement en eene verlichte natie waardig, en wij ons in dat, even als in zoo vele andere opzichten, met andere volken vergelijkende, reden hebben om trots te zijn op eenen Vorst (want ook wij gelooven dat men aan hem hiervan alle eer moet geven), die zich onvermoeid bezig houdt, om het gebouw van den staat, waartoe hij de fundamenten legde, al verder en verder te voltooien en te volmaken, en zich hierin, noch door aristocratische inblazingen, noch demagogische woelingen laat afschrikken, maar standvastiglijk op den weg voortgaat, dien hij zich zelf heeft afgebakend. De onderstavige wet strekt tot een nieuw bewijs

(1) Wij hebben op het oog de redevoeringen, door eenige afgevaardigden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal gehouden, en het werkje *Iets over de theoria der straffen, en het bewijs der misdaden* enz., in 1827 te Utrecht bij J. ALTREKEN verschenen. De eerste wemelen van bastaardwoorden, het laatste kriebel van taalfouten. Ik kan, tot gedeeltelijke staving van mijn gezegde, niet nalaten hier eenige uitdrukkingen te doen volgen, uit de redevoeringen des heeren LUYCKX in de zittingen van 29 Nov. 1828 en 6, 7, 9 Feb. 1829 uitgesproken. Wij vinden in dezelve dikwijls verscheidene malen *generale, revisie, diverse, systemat, gepromulgeerd, et pour le fond et pour la forme, project, principe, securiteit, garantie, effect sorteren, directe zekerheid, gestie, positien, obsteren, absolute nootzakelijkheid, delibetatie, procedurer, concis, presentie, dispositie, explication, questieuse, metathesis, anomalie, syntactis, absurdste consequentie* enz. enz. En wat nog wel het merkwaardigste is, de liefde voor deze bastaardwoorden, voor welke alle men zuiver Nederlandsche uitdrukkingen bezigen kan, en die thans zelfs in den baschaarden griffie-stijl niet meer geduld worden, strekt zich bij het geëerde lid zoo ver nit, dat Zijn Edele, voor zoo verre zij er valbaar voor mogten zijn, met dezelve nog onze wetboeken wilde versterken. Zie zijne redev. van 6 Feb. 1829. « De uitbreiding der taal, wordt daar gezegd, hare verbetering is in de wetboeken niet te zoeken, andere middelen moeten haar aanprezen, andere wegen haren voortgang en (hare) verfraging bevorderen » [*]. De geachte afgevaardigde schijnt even zoo omtrent de Nederlandsche redevoeringen der volksvertegenwoordigers te denken.

Het misbruik, vooral door deze, overigens uitnuntende, leden, van de Fransche taal gemaakt, en teleurstelling in onze hoop, dat mannen van hunne bekwaamheden en hunnen leeftijd de Nederlandsche staatkundige welsprekendheid eere zouden aandoen, hebben ons deze, wellicht harde, doch ware aanmerking afgeperst. Het belang van allen mag aan de verkeerde eerzucht van weinigen niet worden opgeofferd.

[*] Lezen wij hier goed verfraging, gelijk de Staats-Concans heeft? Moet het ook zijn volmaking, of iets dergelijks?

...verschijnt, juist in eenen
 waarin men zulk een gebruik, of liever misbruik, van de drukpers
 gemaakt heeft, door haar niet zelden te doen dienstig zijn om aan perso-
 nelen haat of wrevel voedsel te geven, en in het beoordeelen van de da-
 den van het gouvernement, eerder op personen, die handelden, dan op de
 zaken die behandeld werden, acht te geven; ja, zelfs hetgeen men als een
 zonderling verschijnsel in de 19de eeuw mag beschouwen, de drukpers
 heeft gebruikt, als een middel om de dienaren der duisternis behulpzaam
 te zijn, en zoo doende haar, die de bevorderaarster van alle ware ver-
 lichting moest zijn, heeft dienstbaar gemaakt; om de drogredenen van
 domheid en bijgeloof, met een woord, licht en waarheid en daarom alle
 gelukschouwende grondstellingen, zoo mogelijk, onder de menigte te ver-
 spreiden.

In zulk eenen tijd, onder zulke omstandigheden, zien wij in ons land
 de drukpers ontslagen van de banden, die haar knelden, banden, welke
 in tijden, die gelukkig voorbij zijn, doch welke het goed is niet te ver-
 geten, hetzij tot dankbare genieting van het tegenwoordige, hetzij tot
 bijdrage onzer wereld- en menschenkennis, gesmeed zijn. Dit is ver-
 troostend voor den waren vriend zijns vaderlands, dit is bemoedigend
 vooral voor den onpartijdigen en wijsgeerigen opmerker van de gebeurte-
 nissen dezer eeuw, want het toont aan den eenen kant, dat onze ver-
 lichte Vorst zich sterk genoeg gevoelt, om de drukpers van alle beletse-
 len te ontslaan en hare vrijheid en geheele vrijheid verkiest, en zooda-
 nig van het nut, dat zij stichten kan, overtuigd is, dat hij zelfs hare uit-
 spattingen niet vreest, te regt begrijpende, dat, hoe groot het kwaad ook
 moge wezen, dat zij in de hand van kwalijkgezinden moge stichten, zij
 ook voor dat kwaad het middel zelve aan de hand geeft; ten anderen,
 toont het, dat de Koning overtuigd is, dat het licht, door den tijdgeest
 ontstoken, en door het beste en verlichtste gedeelte onzer natie, met
 geweldige aandriften, in ons vaderland met helderheid op den kandelaar
 brandt, en zulke zuivere en sterke stralen van zich verspreidt, dat het
 den domperaars en verduisteraars onder ons, welke listige pogingen zij
 ook in het werk stellen, welke middelen zij ook mogen bij de hand heb-
 ben, en welke bondgenooten zij ook daartoe schijnen te willen gebruiken,
 onmogelijk zal vallen hetzelfde uit te dooven.

*Waar ook de Arachne zich verstoppen,
 Hoe kunstig ook haar wep gesponnen is;
 't Wordt straks een broddelwerk der duisternis
 En die het weefden spinnekoppen.*

Hoe ongaarne wij, zoo als wij meermalen betuigden, de benaming van
 Noord- en Zuid-Nederlanders bezigden, wanneer zulks tot eene zekere ri-
 valiteit aanleiding geven kan, zoo kunnen wij thans evenwel niet nalaten,
 ten slotte van dit artikel, nog eene, bij deze gelegenheid, bij ons
 opgekomen aanmerking, aan te voeren, dat men namelijk, om tot deze
 wet te geraken, mede in een zeker opzigt veel aan de Noord-Nederland-
 sche bezadigheid, zoo prijzenswaardig vooral in het behandelen van
 staatszaken, te danken heeft. Immers wat zoude het gevolg geweest
 zijn, wanneer het gematigde voorstel van den heer BEELAERTS VAN ELK-
 LAND, in de avond-zitting van 25 April, om de zitting tot Maandag te
 adjourneren, hetgeen door vele zuidelijke leden met zoo veel hevigheid
 werd aangevallen, niet was aangenomen, of liever, wanneer dusdanig
 voorstel niet gedaan was? Zonder twijfel was de wet, zoo als zij toen
 was, verworpen en het was even zeker, dat er in de tegenwoordige zit-
 ting geene andere zoude zijn voorgedragen, en derhalve was het gehate
 besluit van 1815 verbindend gebleven. Dit adjournement heeft aan het
 gouvernement den tijd gegeven, om, zoo als de heer BEELAERTS voorzag
 en de uitkomst geleerd heeft, veranderingen in de wet daar te stellen en
 dezelve liberaal te maken dan die in Frankrijk en Engeland reeds
 bestaat. Zoude men het nu evenwel gelooven kunnen, dat de schrijvers
 van een Dagblad, dat zich liberaal en vrijheidlievend noemt, en derhal-
 ve de hoogste achting voor waardige volksvertegenwoordigers behoorde
 te koesteren, in plaats van zich over den goeden uitslag te verheugen en
 eere te geven aan hem, dien dezelve toekomt, zich in zoo verre verge-
 ten zouden (om niet meer te zeggen) om het den heer BEELAERTS kwa-
 lijk te nemen, toen deze achtigwaardige volksvertegenwoordiger, een
 man, dien wij niet aarzelen om de rechtschapenheid zijner altijd aan den
 dag gelegde gevoelens, gevoegd bij eene verlichte regts- en staatskennis,
 onder de beste en eerwaardigste afgevaardigden, waarop Holland zich
 mag beroemen, te rangschikken, zich in de inleiding van zijne redevoe-
 ring, met eene zeer natuurlijke zelfvoldoening verheugde, over den goe-
 den uitslag van zijn voorstel, in den avond van den 25sten gedaan. Ja
 zelfs de onbeschaamdheid zoo verre dreven, van hem met laffe spot en
 zouteloze scherts, in een artikel, getiteld *sur la séance d'hier* te over-
 laden. Wij meenen niet geheel ten onpas, na zulke gelezen te hebben,
 te mogen vragen: of men niet gezegd kan worden de weldaden eener
 vrije drukpers onwaardig te zijn, wanneer men zich niet ontziet de-
 zelve op eene dusdanige onkiesche wijze te misbruiken.

**BROKKEN UIT HET DAGBOEK VAN DEN OUDE
 VAN HET MEER.**

Nieuwe straatwegen. — De weg van ons dorp naar de naastbij ge-
 ligen stad, de hoofdplaats der provincie, lag voor eenige maanden nog
 in den zelden natuurstaat, waarin hij zich, tijdens de regering van CO-
 LBERT DEN BULTENAAR bevond; hij wedijverde in kronkelingen met het
 Dedatische doolhof, was in den herfst en winter onbruikbaar, en den ove-
 rigten tijd van het jaar gedeeltelijk eene zandzee gelijk, gedeeltelijk geschikt
 om de dengdelijkheid der nieuwerwetsche wagenvoeren te beproeven. —
 Overal kwamen straatwegen, er moesten er dus ook in onze provincie
 zijn. — Oom GERRIT had in den Franschen tijd zulks met hand en tand
 gekoerd, omdat de zorgdragende maire beweerde, dat zoo lang de kanon-
 nen en bagaadje-wagens er niet over konden, zoudt goede landlieden van
 den laaf der inkwartiering bevrijd blijven; maar hooger deze vrees voor-
 hij was, hij wilde er nog niet aan, en hij nam het mij, als tegenvoor-
 stander van het plaatselijk bestuur, zeer kwalijk, dat ik die nieuwig-
 heden voorstond; het scheen, dat hij met de boeren tegen onzen gouver-
 neur wilde zamenspannen, om het leggen van den straatweg op allerlei
 wijze te verhinderen. Dan was de afgebakende grond te moerassig, dan
 de vrije loop van het binnenwater er door worden verhinderd, dan

werd er een molendijk door vernietigd, dan een boeren-erf te veel door
 versnipperd; dan haerde er dif, dan weder dat aan; kort om, de meeste
 landeigenaars zwoeren bij kris en kras, dat, zonder onteigening, er geen
 spit in hun land zoude worden ingestoken. — Intusschen was de aarde-
 baan reeds aanbes'eed, en het-zag er vrij donker uit, hoe dat alles, zon-
 der onwettige maatregelen, zoude in orde komen. — Met beleid gelukte
 het mij echter oom GERRIT te overtuigen, dat hij de boeren, door ze in
 hunne halstarrigheid te stijven, groote schade zou berokkenen, en op zijn
 raad gaven zij dan ook kamp, te meer toen zij bemerkten dat de vergra-
 ven grond ruim vergoed werd. — Nu ontstond er echter eene nieuwe
 zwaarigheid: de weg, die voorheen door eene halve buurtschap liep,
 zou, volgens het plan, daar nu achter om loopen, zoo dat de eersame
 bewoners, in stede van hunne vriendelijke aangezichten, hunne *partes*
posteriores aan de voorbijgangers toekeerden. — De schoolmeester do-
 leerde daartegen, en beweerde bij den heer ingenieur: 1°. dat dit tegen
 alle regelen van wellevendheid streed — maar wát weet een man van den
 waterstaat van *wellevendheid*, als het ambt en plicht geldt? 2°. dat een
 nur verder, in het dorp K., de straatweg met een geheele bogt liep, om
 een enkele herberg te bevoordeelen; maar de meester was sober en oud,
 was vergeten welke aantrekkelijkheid, de lekkere wijn van den kastelein
 en de mooie bruine oogen van zijne dochter, op iemand kunnen uitoeffe-
 nen, die dagelijks met keijen moet omgaan; *summa summarum*, meester
 klopte voor een dooven mans deur, en nu zou ik dan beproeven, wat ik
 doen kon om de *redelijke wenschen* mijner ingezetenen vervuld te krij-
 gen; de burgemeester was echter niet gelukkiger dan de schoolmeester:
 hooger ik mathematisch bewees, dat de weg door de voorgestelde ver-
 andering slechts drie minuten en tien seconden rijdens langer werd, ho-
 zeer de buurtschap aanbood de meerdere kosten van steen en arbeidsloon
 aan het land te vergoeden, de *waterman*, die toonen wilde dat hij te
 lande ook magt kon uitoefenen, hield zijn streng vol, en de weg ligt,
 ten ongerieve van velen, regt verkeerd.

Oom GERRIT schudde het hoofd, « broeder, » zeide hij, « wát baat ons
 nu al dat toegeven, als zij, die de koninklijke besluiten moeten ten uit-
 voer leggen, zulke eigenzinnige letter-knechten zijn? Ieder is immers nu
 ontevreden, en zelfs dan, als gij gelijk hebt, dat de nieuwe straatweg
 eene weldaad voor het dorp is, dan heeft men dit genoeg, zoo on-
 staatkundig vergeld, dat de weldaad een drukkende last schijnt. — Ik kon
 er niet veel tegen inbrengen en vond het geene zaak den goeden ouder-
 man, op nog meer diergelijke staaltjes van de onstaatkundige handelwijze
 van vele amptenaren attent te maken, ik wilde den vorigen beminnaar van
 Vaderland en Koning liet bloed niet warm maken, ik schudde het hoofd
 als hij, en dacht met BRÉDERODE, 't kan verkeeren.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

- Den 3den Junij 535 werd AGAPITUS tot 57sten Paus verkozen.
- Den 3den dito 1420 had de huwelijksvoortrekking plaats tusschen HEN-
 DRIK V. Koning van Engeland, en CATHARINA, prinses van Frankrijk.
- Den 3den dito 1688 stierf MAXIMILIAAN HENDRIK, keurvorst van Keulen.
- Den 4den dito 1039 overleed Keizer COENRAAD II te Utrecht.
- Den 4den dito 1575 werd er een verbond tusschen de Staten van Hol-
 land en Zeeland gesloten.
- Den 4den dito 1684 werd de resolutie genomen ter hulding van WIL-
 LEM I, als graaf van Holland.
- Den 4den dito 1667 begonnen de vredes onderhandelingen tusschen de
 Staten en Engeland, te Breda, bij welke gelegenheid de Engelschen
 zich vrij onhandelbaar gedroegen, tot dat men er tijding kreeg van het-
 geen op den *Theems* door de vloot der Staten verrigt was, hetwelk aan
 de vredes-onderhandeling welhaast eene gansch andere gedaante gaf.

ARNHEM, den 3den Junij.

Het water is hoog in den Rijn aan de Paal:

- Den 2 Junij 1 El 4 Palm 0 Duim; gewassen 0 D., gevallen 0 D
- Den 3 dito 1 El 3 Palm 5 Duim; gewassen 0 D., gevallen 5 D

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER, JEANNÉ
 JUDITH PENNING, geliefde Echtgenoot van

ARNHEM,
 den 1sten Junij 1829. Mr. J. W. SCHIFF.

§ § § BURGEMEESTER en WETHOU-
 DERS der STAD NYMEGEN zijn voor-
 nemens, op Donderdag den 25sten Junij 1829, bij inschrij-
 ving en toeslag, aan den meestbiedenden te verkoopen, de navolgende
 Goederen, als:

- a. 295 Twee-mans en 99 een-mans MATRASSEN, in massa.
- b. 554 » » STROOZAKKEN, in massa.
- c. 823 » » DEKENS, in massa.
- d. 240 » » LAKENS, in massa.
- e. 43 VOLLE STUKKEN GRYSLIN-
 NEN, in massa.

De inschrijvings-Biljetten zullen franco aan den heer Burgemeester
 moeten toegezonden worden. — Bij den toeslag moeten de inschrijvers,
 in persoon of bij gemagtigden tegenwoordig zijn. — De hoogste inschrij-
 ver geniet, wanneer de verkoopning doorgaat, eene premie van tien
 gulden voor elk perceel. — De Goederen zijn 14 dagen voor den Ver-
 koop te zien, en de voorwaarden te lezen bij den Stads Kazernemeester.

† † † Het GEMEENTE-BESTUUR der
 † † STAD RYSSEN, en de KERKVOOG-
 † DEN der HERVORMDE GEMEENTE
 aldaar, zijn voornemens, op Maandag den 15den Junij aanstaande,
 des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis, in het openbaar te be-
 steden:

- 1°. Het EOUWEN, van eenen NIEUWEN TO-
 REN met of zonder de daartoe BENOODIGDE
 LEYFRANCIE van HOUTWERK.
- 2°. Het ARBEIDSLOON eener KAPITALE
 REPARATIE aan de KERK der HER-
 VORMDEN.

Zullen de het Bestek en de Condities daarvan ter lezing liggen, van af den 4den Junij dezes Jaars tot den dag der aanbesteding, te Zwolle bij J. H. E. L. D. in het Munstersche Posthuis; te Deventer in het Posthuis bij K. O. N. I. N. G. S. V. E. L. D.; te Kampen in de Stadsherberg; te Zutphen bij W. E. N. I. N. K. in het Posthuis; te Almelo in het Posthuis; te Enschedé bij V. E. R. B. E. E. K. in den Klomp; te Lochem bij O. L. D. E. N. A. M. P. S. E. N., en te Rijssen op het Gemeente Huis.
Rijssen, den 3den Mei 1829.

Namens het Gemeente-Bestuur
en de Kerkvoogden voornoemd,
De Burgemeester,
J. D. I. K. K. E. R. S.

§ § § Het BUITENGOED SCHOONOORD, alleraangenaamst, kort bij de stad Arnhem, van de Wandeling, bekend onder de benaming van Onderlangs en Bovenover, tegen de helling van den berg gelegen, waarvan de openbare toelag is bepaald op Dingsdag den 9den Junij eerstkomende, des avonds ten 6 ure, in het Logement het Zwijnshoofd, te Arnhem, is op den 26sten Mei laatsleden ingezet, als volgt:

1ste Perceel.
Een hecht en sterk, zeer wel onderhouden, HEERENHUIS, TUINMANSWONING, MOES- en VRUCHT-TUINEN, met een KOEPEL boven op den berg, aan den Utrechtschen Straatweg grenzende; en BOSCHJE en aangename WANDELINGEN. En een schoon uitzicht hebbende over den Rijnstroom en daar achter liggende Betuwe; ter somma van f 12,580.00.

2de Perceel.
Een vruchtbare TUIN met KOEPEL en twee BERG-LOOTSSEN, K No. 49, gelegen tusschen den Utrechtschen Straatweg en den ouden Utrechtschen weg, zeer nabij het eerste perceel, waarmede hetzelfde gemakkelijk vereenigd kan worden; ter somma van f 1571.00.

3de Perceel.
30. Een TUIN en GROND, K No. 50, tusschen den ouden Utrechtschen weg en het Klinkerpad, langs den Ouden Kraan, daarnaast het eerste perceel gelegen, waarmede het zeer gemakkelijk vereenigd kan worden; ter somma van f 661.00.

Massa van de percelen 1 en 3 ter somma van f 14,185.00.
Generale massa van de drie percelen te zamen ter somma van f 15,860.00.

Voorschreven Tuingoed, met de naar behooren aangelegde beplante en bezaaide TUINGROND, kan dadelijk, na den toelag aangevaard en met er voor betrokken worden.

Men adressere zich om onderrigt, ten aanzien der Condities van Verkoop, ten Kantore van den Notaris Mr. G. VAN ECK, in de Bakkerstraat te Arnhem; en om aanwijzing bij E. TRANBOER, Meester Smid in de Koningstraat aldaar.

§ § § Op nader te bepalen dag, zal men, ten overstaan van den Notaris A. J. N. GODEFROY, residende te Arnhem, in het openbaar verkoopen, om tegen 1sten November 1829, te kunnen aanvaarden:

10. Een zeer ruim hecht en sterk HUIS en ERVE, bijzonder ter neering staande en gelegen te Arnhem, in de Rijnstraat wijk C. No. 20, met OPENPLAATS, TUIN-TJE, aangelegen PAARDENSTAL en PAKHUIS; bevattende het Huis 9 BOVEN- en BENE-DEN KAMERS, WINKELVERTEK, zeer groote KELDER, KEUKEN, BAKKERY, REGEN- en WELWATER-POMPEN, ruime ZOLDERS en verdere GEMAKKEN; waarin tot heden met veel succes de Zuikerbakkers- en Kruideniers-Affaire is uitgeoefend.

20. Een daarnaast staande HUIS en ERVE, No. 18, met OPENPLAATS, TUIN en TUINHUISJE; bevattende het Huis 9 BOVEN- en BENE-DEN KAMERS, 2 KELDERS, KEUKEN, REGEN- en WELWATER-POMP, ruime ZOLDERS en verdere GEMAKKEN, zijnde dit Huis aan den heer P. ARIANUS verhuurd tot November 1832.

De Kooper kan, des verkiezende, de helft der koopspenningen in deze parcellen gevestigd houden.

Nader onderrigt omtrent de verkoopsvoorwaarden en bezigtiging is te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris.

§ § § De Notaris P. WIEGAND, te Nijmegen, is voornemens, op Dingsdag den 16den Junij 1829, des namiddags ten 3 ure, ten huize van de Erven A. A. L. BERS, aan den Grifdijk te Elst, op hoogen te doen inzetten, om 14 dagen daarna, zonder beaard, te worden verkocht:

Eenen aanzienlijken BOUWHOF, het Hogeveld genaamd, gedeeltelijk onder Elst en deels onder Bommel, in de Buurtschap Bredelaar gelegen, bestaande in: HUIS, SCHUUR, HOF, BOOMGAARD en TABAKSLAND, bewoond door J. TURCK, mitsgaders in nog 13 Percelen BOUW- en WEILANDEN, breeder bij de daarvan zijnde gedrukte aankondigingen omschreven, te zamen groot ongeveer 26 Bunders.

§ § § Op Dingsdagen den 16den en 30sten Junij 1829, des voormiddags om 10 uren, zullen in het Logement het Kromhout, te Brummen, publiek geveild en verkocht worden de volgende VASTE GOEDEREN, allen in de Gemeente Brummen gelegen, als:

10. Het BUITENGOED, de Wed. J. H. E. L. D. HUIS, een kapitaal, wel onderhouden, altijd waterdijkt, HUIS, voorzien van elf meest Behangen zoo B. V. E. N. als BENE-DENKAMERS en alle verische GEMAKKEN, KOETS-HUIS met TUINMANSWONING, BOUWHUIS, SCHUUR en ruime STALLINGEN, TUIN en BOOMGAARD met exquisite VRUCHTBOOMEN, ALLEEN met OPGAANDE BOOMEN, AKKERMAALS BOSSCHEN, BOUW-WEI- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 30 Bunders, zeer aangenaam aan elkander gelegen aan het dorp; nabij den Straatweg van Arnhem op Zutphen.

20. Een BOERENERVE, in de Buurtschap Eerbeek gelegen, den Hof te Weddam of Weenk genaamd, bestaande in eene BOUWMANSWONING, met ACHTERHUIS, twee SCHAAPSCHOTTEN, HOF, BOUW- en HOOILANDEN, te zamen groot ongeveer 15 Bunders.

30. Twee EIKENAKKERMAALS-BOSSCHEN, de Boschkamp en Olde Hove genaamd, te zamen groot 8 Bunders en 13 Roeden, in Tonden gelegen.

40. Twee PLAATSJES, de Smidkamp en de Pas genaamd, in de Buurtschap Blienderen, nabij het dorp gelegen, met daaronder behoorende AKKERMAALS- en DENNEN BOSSCHEN, BOUW- en WEILANDEN, te zamen groot ongeveer 9½ Bunders, mede in percelen en in massa.

50. Voorts nog eene UITERWAARDS WEIDE, de Landjes genaamd, in Cortenoever gelegen, groot ongeveer 9 Bunders, waarin de koper, des begerende, twee derde van den koopprijs, tegen 4 perCent, als eerste hypotheek, gedurende 6 jaren, kan gevestigd houden.

Alles bij geaffigeerde Biljetten breeder omschreven. Informatien kunnen, met portvrije brieven, aangevraagd worden bij den Notaris DE KRUUFF, te Brummen.

§ § § De Notaris EFFERTZ te Cleef, zal, in het Logement van de Wed. ROBBERS op de Kleine Markt, aldaar, des morgens ten tien ure, op den eersten Julij 1829, veilen, en op den zeventienden Augustus daaraanvolgende, publiek verkoopen: onderscheidene VASTE GOEDEREN, grotendeels behoorende tot de voormalige Heerlijkheid Helt of Keeken, Bimmen en Duffelwarth, gelegen in de Gemeenten van Keeken, Zeeland, Nutterden en Kranenburg, alles in de omstreken van de stad Cleef en bestaande in: eenen onlangs geheel nieuw opgebouwen STEENEN WINDKORENMOLEEN, negen zeer schoone en niet lang geleden geheel vernieuwde BOUWHOEVEN; met de daarbij behoorende BOUW- en WEIDELANDEN, hooftzaken verscheidene andere percelen BOUW-WEIDE- en BOSCHLANDEN, te zamen bedragende 418 Bunders of 488 Morgen, Tonden, Renten, Erfpachten; enz.

Verdere informatien hieromtrent, zijn te bekomen bij den gecommanden Notaris EFFERTZ te Cleef, bij wien de voorwaarden dezer verkooping te zien en te lezen zijn.

§ § § Door vertrek UIT DE HAND TE KOOP, eene aanzienlijke en sedert drie jaren nieuw opgebouwde HEEREN HUIZINGE, voorzien van verscheidene KAMERS, KEUKENS, vijf ZOLDERS, voorts STALLING, PAKHUIS en SCHUUR, mitsgaders eenen nieuwen aangelegden TUIN en BOOMGAARD, groot omtrent een Bunder; alles staande en gelegen in het midden van het groote aangename en volkrijke Derp Uden, kanton Ravenstein, 2½ ure van Grave en vier uren van 's Hertogenbosch, zijnde in hetzelfde huis, welke tevens zoo door ligging als groote ZOLDERS, zeer geschikt is voor den Graanhandel, sedert verscheidene jaren de Wijn-Negotie met succes geëxerceerd en welke Affaire ook kan overgenomen worden. Te bevragen ten kantore van den Notaris F. E. N. E. M. A., te 's Hertogenbosch, brieven franco.

§ § § Alle degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan wijlen den heer GERRIT JACOBUS BELDER, laatst koopman, gewoond hebbende en overleden te Arnhem, gelieven daarvan alnog opgave of beveling te doen, uiterlijk vóór den 1sten Julij 1829, ten huize van den heer J. E. VAN OMMEREN, in de Roggestraat, of ten Kantore van den Notaris A. J. N. GODEFROY, op de Markt te Arnhem.

§ § § Zaterdag den 27sten Mei 1829, zal de heer J. C. A. THIEME, te Zutphen, terug brengt bij den Boekhandelaar H. C. A. THIEME, te Zutphen, zal de helft van de waarde genieten.

§ § § WELKE IS DE LANDTAAL IN BELGIE? Deze vraag, welke thans aan de orde van den dag is, zal men volledig beantwoord vinden, in het Werk, getiteld: Over het Herstel en de Invoering der Nederlandsche Taal, door L. G. VISSCHER. Van hetwelk nog een klein getal Exemplaren voorhanden is, welke bij den Uitgever BREST VAN KEMPEN, te Brussel, en deszelfs Correspondenten te bekomen zijn, à f 1.20, in plaats van den voormaligen prijs van f 1.80.